№ 302. Poniedziałek 30. Grudnia 1861. Rok wydania 51.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Doręczenie złotego krzyża zasługi komisarzowi c. k straży skarbowej Anton. Pohl.)

Lwów, 29. grudnia. Dnia 8. grudnia 1861 odbyła się w *Wisznitzu* na Bukowinie wzniosła uroczystość, albowiem dnia tego doręczono tamże w uroczyście ozdobionych koszarach straży skarbowej komisarzowi c. k. straży skarbowej Antoniemu Pohl, nadany mu najłaskawiej najwyższym postanowieniem Jego c. k. apost. Mości z d. 25. lipca 1861 złoty krzyż zasługi przez delegowanego czerniowieckiej c. k. skarbowej dyrekcyi powiatowej w obec straży skarbowej, która w całej paradzie wystąpiła.

Po przemówieniu ostatniego, który podniósłszy zasługi dekorowanego, przedstawił wszystkim należącym do straży skarbowej, ażeby i oni starali się usilnie dostąpić szczególnego odznaczenia, wyraziło zgromadzenie uczucia, jakie je ożywiają trzykrotnym okrzykiem na cześć Jego c. k. apostolskiej Mości, naszego najmiłościwszego Cesarza i Pana. Gdy następnie dekorowany w słowach z serca pochodzących swoją głęboką wdzięczność za najłaskawiej udzielone mu odznaczenie wyraził, a obecny naczelnik czerniowieckiej sekcyi c. k. straży skarbowej należących do tejże ludzi raz jeszcze do wytrwałości w służbie i lojalnego zachowania się upomniał, skończyła się ta uroczystość, która w sercach wszystkich udział biorących trwałe wrażenie pozostawiła.

(Pobyt Jego ces. Mości w Wenecyi. — Siedmiogrodzkie zgromadzenie narodowe.)

Wiedeń, 28. grudnia. O przybyciu Jego cesar. Mości do Wenecyi *Gazz. di Venezia* z d. 23. b. m. pisze:

Aby podczas świąt Bożego Narodzenia powiększyć radość ukochanej rodziny, Jego ces. Mość powrócił tu wczoraj. Najjaśniejszy Pan stanął w dworcu kolei o 3. godzinie popołudniu, gdzie z najwyższego rozkazu zaniechano wszelkiej okazałości w przyjęciu; obecnymi byli tylko Jego ces. Wysokość Arcyksiążę Józef i Ich Excelencye namiestnik Toggenberg i gubernator wojenny fml. baron Alemann.

Dziennik ten pisze także:

Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z 18. b. m. raczył najmiłościwiej zezwolić, aby dodatek do podatku konsumcyjnego od wina w kwocie jednego miliona złotych na szpital miejski w Wenecyi poświęcony został, gdy pierwej obracany był na ekonomiczną restauracyę urzędu zastawniczego. Ten nowy a znaczny przychód zapewnia instytutowi najszczęśliwszą pomyślność.

Najjaśniejsza Pani z okazyi bliskich urodzin raczyła przeznaczyć dla ubogich 1000 zł., które dn. 23. wręczono municypalności do rozdania.

— Dnia 16. b. m. zagaił radca gubernialny i zastępca Hrabiego narodowego Schmidt powszechne zgromadzenie narodowe przemową, z której wyjmujemy ustępy ściągające się do tego, że zastępca hrabiego nie wybrany w drodze konstytucyjnej, lecz wyjątkowo mianowany.

Dotychczasowy system prawa politycznego w Siedmiogrodzie opierał się na stanowem urządzeniu trzech narodów i czterech wyznań. Nowa ustawa zasadnicza państwa rozciągnęła zasadę uprawnienia na braterski nam naród Rumunów.

Pytanie, jakim sposobem zasada ta co do rzeczonego bratniego narodu ma wejść w wykonanie nie jest potąd rozstrzygnięta, pomimo że już najwyższem pismem odręcznem z dnia 20. października 1860 wydanem do hr. Rechberga zapowiedziane gruntowne zmiany w prawie politycznem siedmiogrodzkiem, z uwzględnieniem właściwych temu krajowi pomienionych stosunków.

Natomiast za najwyższym postanowieniem z dn. 24. i 31. marca b. r. przedsięwzięto reorganizacyę z gruntu saskich urzędów municypalnych na podstawie regulaminu istniejącego po rok 1852.

Przy takim składzie rzeczy, moi Panowie musiały oczywiście wyniknąć rozmaite międzynarodowe spory i w istocie nastąpiły, a mianowicie w walce przedwyborczej w zaprzeczeniu powszechnem saskiemu zgromadzeniu i saskim urzędom municypalnym ich głównej cechy narodowej ze strony Rumunów. Nie powiodło się potąd rządowi uśmierzyć te spory. Zgoda musi jednak nastąpić, aby życie konstytucyjne mogło się pomyślnie i swobodnie rozwijać.

To jest właściwie najgłówniejszem mojem zadaniem, poruczonem mi tymczasowo w najtrudniejszych stosunkach. Nie mógł przytem Najjaśniejszy Pan nasz mieć zemiaru naruszyć konstytucyjne prawo saskiego narodu, wybierać sobie Hrabiego wolnym wyborem. I owszem posłannictwem raczej jest mojem utorować drogę, aby posada ta w drodze konstytucyjnych wyborów obsadzoną być mogła.

Tylko ten wzgląd skłonił mię przyjąć poruczone mi posłannictwo.

Ameryka.

(Doniesienia z Washingtonu. — Wypadki wojenne amerykańskie. — Doniesienia z Rio Janeiro.)

Donoszą z Washingtonu do *Temps*, że rząd amerykański skłania się wydać pp. Mason i Slidell na reklamacyę rządu angielskiego pod tym warunkiem, aby rząd angielski oparł swą reklamacyę na tem, że kapitan Wilks naruszył prawo neutralności, a zatem na zasadzie, którą Stany zjednoczone od dawna uznają, a o której wyraźne uznanie domagały się bezskutecznie od dawna u Anglii.

— *Constitutionnel* donosi co następuje: Trzynaście angielskich okrętów opuściło jeden z południowych portów amerykańskich i przełamało blokadę korzystając z oddalenia się eskadry amerykańskiej, co strzegła blokady. Siedm z tych okrętów przybiło do portu w Hawanie, chroniąc się przed dwoma parowcami wojennemi amerykańskiemi, krążącemi około Hawanny. Komendanci amerykańskich okrętów oświadczyli, że zajmą przemocą okręta angielskie, jeśli by się ośmieliły wychylić z portu, zaczem konsul angielski zażądał od naczelnika angielskiej stacyi okrętowej w Jamajce, admirała Dunlop, dostatecznych posiłków dla zabezpieczenia okrętów angielskich.

Rio Janeiro, 25. listopada. *Monitor* donosi, że Cesarz brazylijski uznał Króla Wiktora Emanuela Królem Włoch.

Hiszpania.

(Doniesienia dworu.)

Madryt. Poseł amerykański wziął urlop od Króla i Królowej i za pozwoleniem swojego rządu udaje się do Ameryki. Margrabia Vega Armijo, dotychczasowy gubernator Madrytu został mianowany ministrem robót publicznych.

Francya.

(Ostrzeżenie dziennikowi „Journal des Debats." — Wiadomości bieżące. — Poseł grecki. — Depesza do posła w Washingtonie.)

Paryż, 25. grudnia. Pan Persigny francuski minister spraw wewnętrznych powziął od pewnego czasu wielką dla prasy nieufność, której dowodzi surowem wykonywaniem swojej władzy. Dawniejsza niechęć ku dziennikowi *Journal des Debats*, który od czasów drugiego cesarstwa umiał uniknąć wszelkiego niebezpieczeństwa, przebija się w danem mu teraz ostrzeżeniu, następującem:

Zważywszy numer *Journal des Debats* z 23. grudnia, zawierający artykuł z podpisem pana Saint Marc Girardin w którym znajduje się ustęp następujący: „Nie chcemy wdawać się z panem Troplong w dyskusyę względem fundamentalnych zasad konstytucyi z r. 1852; przyszłoby nam może zgodnie z wielu osobami powiedzieć, że najgłówniejszą zasadą konstytucyi z r. 1852 jest Cesarz, i że łudzimy się, jak juryści, którzy trzymają się tekstu, twierdząc że nie Cesarz utrzymuje cesarstwo, lecz że cesarstwo dźwiga i utrzymuje Cesarza;"

Zważywszy, że ten artykuł w duchu stronniczym pisany, usiłuje zachwiać wiarę w trwałość i siłę naszych instytucyi;

Zważywszy, że zasady w tym artykule wyrażone są karygodnem zaprzeczeniem tego, na czem naród francuski oparł z własnej woli tron cesarski i przyszłość dynastyi;

Zważywszy Art. 32 ustawy prasowej z 17. lutego 1852 ministeryum spraw wewnętrznych postanowiło: Art 1. Dziennikowi *Journal des Debats* a w szczególności panu Saint Marc Girardin wydawcy artykułu, i panu Edwardowi Bertin gerantowi tego dziennika pierwsze ostrzeżenie udzielić etc. F. de Persigny.

— Baisson kapitan fregaty, dekretem cesarskim został mianowany adjutantem księcia Napoleona. Francya wysyła oficera sztabowego na południe Ameryki, który ma Francyi udzielać dokładne sprawozdania. Z Bordeaux donoszą tamtejsze dzienniki, że filia klasztoru zakonnic Matki Boskiej anielskiej z przyczyny swojej propagandy zamkniętą została.

— Grecki poseł w Paryżu, jenerał Kalergis, jest zawierzytelniony także w Turynie, i pojedzie tam jeszcze przed upływem roku doręczyć swój dyplom. Sprawy poselskie we Włoszech załatwiać będzie na przyszłość sekretarz Phocion Roque.

— Depesza Thouvenela do posła francuskiego w Washyngtonie jest następującej osnowy:

Mości Panie! Pojmanie pp. Mason i Slidell na pokładzie angielskiego okrętu „Trent" lubo nie wywołało we Francyi takiego oburzenia jak w Anglii, zawsze jak najmocniej wszystkich zdziwiło. Opinia publiczna zapytuje o prawowitość i skutki takiego czynu, a wywołane tem wrażenie nie było ani chwili wątpliwem. Cały ten wypadek tak był nie zgodny z zwykłemi prawidłami prawa międzynarodowego, że powszechne jest przekonanie, że cała odpowiedzialność spada na komendanta San Jacynta. Nie wiemy jeszcze czy tak jest w samej rzeczy, i rząd cesarski widział się zmuszonym w mieszać się w sprawę zaboru komisarzów południa. W chęci przeszkodzić groźnemu starciu dwóch zaprzyjaźnionych mocarstw, czując zarazem obowiązek czuwać nad dotrzymaniem zasad neutralności aby i własny zabezpieczyć pawilon, po dokładnej rozwadze rząd cesarski przyszedł do przekonania, że nie może sprawy tej pominąć milczeniem. Gdyby z wielkim żalem naszym gabinet Washyngtoński zamierzał pochwalić postępowanie kapitana okrętu San Jacynto, to chyba że uważałby pp. Mason i Slidell nie inaczej jak tylko jako nieprzyjaciół i rokoszan. Na wszelki atoli wypadek postępek ten sprzeciwia się zasadom, względem których byliśmy zawsze z gabinetem Washyngtońskim w dobrem porozumieniu. Jakiem prawem okręt amerykański mógł pojmać pp. Mason i Slidell na pokładzie angielskiego „Trenta." Stany zjednoczone zobowiązały się układami zawartemi z mocarstwami uznawać zasadę, że neutralny pawilon zabezpiecza osoby na pokładzie, chociażby nawet byli ze stronnictwa nieprzyjacielskiego — wyjąwszy gdyby to byli żołnierze w służbie nieprzyjacielskiej. Na mocy tej zasady niezaprzeczonej w żadnym z naszych politycznych i handlowych traktatów, byli pp. Mason i Slidell pod zasłoną pawilonu neutralnego angielskiego całkowicie wolni. Nie możnaż przecież utrzymywać, że byli kontrabandą wojenną. Zapewne, że pojęcie kontrabandy wojennej nie jest potąd jeszcze dosyć dokładnie określone, lecz co do osób, warunki ściągające się do osób wojskowych, oznaczają wyraźnie, kogo mogą prowadzące wojnę strony uważać jako podpodpadającego kontrabandzie wojennej i pojmać. Że pp. Mason i Slidel nie należą do osób tej kategoryi nie podpada wątpliwości. Można by zatem usprawiedliwiać ich pojmanie tym pozorem, że wieźli urzędowe depesze nieprzyjacielskie. Lecz tu miejsce przypomnieć pewną okoliczność dla objaśnienia tej sprawy, aby dowieść, że postępowanie amerykańskiego okrętu było bezprawne. „Trent" nie płynął do miejsca leżącego na terytoryum jednego z państw wojujących. Ładugę swą i pasażerów wiózł do kraju neutralnego i miał na ląd w neutralnym wysadzić porcie. Gdyby pod takiemi warunkami pawilon neutralny nie zabezpieczał dostatecznie osób i towarów na pokładzie, neutralność jego byłaby próżnem słowem. W każdej chwili mocarstwa neutralne byłyby narażone na niebezpieczeństwo za całkiem niewinne, uboczne tylko z jedną lub drugą ze stron wojujących stosunki. Strony wojujące mogłyby wówczas nie tylko wzbronić wszelkiego wmieszania się obcych mocarstw do kroków nieprzyjacielskich, lecz ograniczać nawet wolność handlu i żeglugi, wbrew zasadom dzisiejszego prawa międzynarodowego. Słowem wróciłyby się wszystkie te starcia i uciążliwości, przeciw którym najsilniej właśnie protestowały Stany zjednoczone. Jeżeli gabinet Washyngtoński chciałby uważać obu jeńców jako rokoszan, których zawsze ma prawo schwytać, to byłaby cała sprawa na inne przeniesiona pole, lecz i tak nie usprawiedliwiałaby postępku komendanta okrętu „San Jacynto." Byłoby to zapoznaniem zasady że okręt jest częścią państwa, pod którego płynie pawilonem, i zapoznaniem prawa wzbronić obcym mocarstwom jurysdykcyi na własnem terytoryum. Nic potrzeba zaiste przypominać jak gorąco Stany zjednoczone broniły przy każdej sposobności prawa azylu. Nie chcąc zapuszczać się w głęboki rozbiór tej kwestyi poruszonej pojmaniem pp. Mason i Slidell, dosyć zdaje się powiedziałem na dowód, że gabinet Washyngtoński nie może pochwalić postępowania komendanta „San Jacynta, bez naruszenia zasad, przyjętych w widokach wszystkich państw neutralnych, i bez sprzeciwienia się własnym swym potąd wyznawanym zasadom. W takim stanie rzeczy nie można wahać się ani na chwilę w postanowieniu. Lord Lyons otrzymał już polecenie wręczyć gabinetowi w Washyngtonie pismo z żądaniem zadosyćuczynienia. Zadosyćuczynienie to zależy na wypuszczeniu natychmiast na wolność zabranych na pokładzie „Trenta" komisarzy, tudzież na przysłaniu rządowi angielskiemu wyjaśnień, odejmujących całemu temu zajściu cechę ubliżająca angielskiemu pawilonowi. Skłaniając się do tych wymagań rząd Stanów zjednoczonych złoży dowód swych sprawiedliwych i wzniosłych uczuć. Nie możnaby nawet porozumieć w jakich widokach i w jakim zamiarze chciałby inaczej postępując przyprowadzić do zerwania z Anglią. My z naszej strony upatrując w tem nową komplikacye zwiększającą trudność położenia, w jakim i bez tego znajduje się już gabinet Washyngtoński, dajemy mu dowód szczerej przyjaźni wypowiadając otwarcie zdanie nasze. Proszę zatem Pana rozmówić się w tym przedmiocie otwarcie z p. Seward, a jeźli zarząda, dać mu odpis niniejszej depeszy.

Przyjm Pan i t. d. Paryż, 3. grudnia 1861.

Thouvenel.

Holandya.

(Doniesienia z Indyi wschodnich.)

Haaga, 22. grudnia. Izba druga przyjęła dziś 37 głosami przeciw 25 wotum nieufności ku teraźniejszemu gabinetowi, i oczekują przeto ustąpienia ministeryum.

— Według najnowszych doniesień z Indyi Wschodnich, nowy gubernator jeneralny Sloet van de Beele przybył 17. października na Jawę, i dnia 19. objął swoją posadę. Potwierdza się wiadomość o poddaniu głównego przywódzcy powstańców w Baujermassing; zdaje się, że brak materyałów wojennych utrudnia mieszkańcom prowadzenie wojny, co czyni nadzieję, że przywódzca Dajakkersów podda się także w tym roku.

Włochy.

(Amnestya zbiegom popisowym. -- R. organizacya sądownictwa. — Wypłata długu. — Bandy powstańców. — Rekruci.)

Sardynia. Urzędowa gazeta podaje następujący dekret królewski: Wszystkim zbiegom popisowym z klas poborowych 1838, 1839 i 1840, których przed ogłoszeniem tego dekretu ujęto, którzy się dobrowolnie stawili, lub w ciągu tego miesiąca przed prefektem lub dowódzcą wojska stawią, udziela się zupełna amnestya.

— Komisya, która miała wypracować projekta do reorganizacyi sądownictwa w Lombardyi, już ukończyła swoje prace. Jako główną zasadę przyjęto, sby pierwsze śledztwo prowadziły pisemnie odpowiednie komisye śledcze, właściwy zaś proces w każdym razie ma być prowadzony publicznie i ustnie, a to tak w sprawach kryminalnych jak i cywilnych. Dla przyspieszenia toku spraw sądowych podwyszszono liczbę trybunałów do 15, a te będą miały siedziby swoje w Medyolanie, Monza, Busto Arsizio, Como, Lecco, Lodi, Sondrio, Varese, Bergamo, Crema, Brescia, Cremona, Bozzolo i Castiglione della Sliviera. Nadto będą założone dwa sądy apelacyjne z siedzibami w Medyolanie i Brescii. Stronnictwo postępowe nie całkiem na ten projekt przystaje; domaga się utworzenia sądów przysięgłych, i żąda, aby te były zasadą dalszej reorganizacyi. — Jest nadzieja, że nowe sądownictwo z początkiem kwietnia zaprowadzone będzie, i teraźniejszemu postępowaniu koniec położy.

Państwo kościelne. Procenta skonsolidowanego długu lokalnego rząd papieski będzie opłacał nowemi konsolami. Wydano 6 milionów konsoli, aby uregulować dawniejsze emisye, bez przyzwolenia konsulty finansowej uskutecznione.

Neapol. Klęska głównego korpusu, a mianowicie śmierć Borgesa, położyły koniec zaburzeniom w Basilicacie, nie mniej częste jednak nadchodzą wiadomości o istnieniu band pojedyńczych. Trzy najsilniejsze nierozbite dotąd korpusy stoją pod Ninconanco, Tortora i Coppola, w lasach Monticchio, Avolo i pod Ricigliano. W innych prowincyach bandyci trzymają się jak dotąd. Przy pomocy gwardyi narodowej wojsko odparło napaść na Pontecorvo i Canistro.

— *Popolo d'Italia* donosi, że młodzi rekruci z okolic Neapolu, opierają się stawać w szeregach. Gwardye ruchome mają być rozwiązane, ponieważ kompanie zamiast po sto ludzi liczą ich zaledwie po trzydzieści.

Niemce.

(Izby badeńskie.)

Pierwsza izba badeńska zajmowała się sprawami Niemczy w zeszłym tygodniu w ciągu trzechgodzinnej żwawej dyskusyi. Projekt adresu kończył się następującemi słowy:

W końcu przejęci jesteśmy nadewszystko tą prawdą, że bezpieczeństwo i pomyślność wszystkich pojedyńczych państw niemieckich zawisły od jednolitej władzy zastępującej spólne wszystkich państw widoki. Uznaną jest powszechnie rzeczą, że obecna organizacya związku niemieckiego nie odpowiada temu wymaganiu. Tuszymy, że powiedzie się zaprowadzić w Niemczy jednolitą organizacyę w granicach możności zgodną z systemem reprezentacyjnym w państwach pojedyńczych, z sumiennem wypełnieniem zobowiązań

wzajemnych, nałożonych ciągiem wielowiekowych dziejów na Austryę i inne państwa niemieckie. W mądrości Waszej książęcej Wysokości i w światłym duchu wysokich Jego rządów pokładamy zupełną ufność, że jak potąd tak i na przyszłość wszystko, co tylko będzie dążyć do pomyślności naszej ojczyzny, znajdzie potężne poparcie ze strony Waszej Wysokości.

Wreszcie przyjęto pierwszy ustęp, że organizacya obecna związku jest nieodpowiednia, prawie jednomyślnością. Ustęp drugi z wzmianką o wzajemnych zobowiązaniach Austryi i Niemiec odrzucono jednomyślnie. Ani jeden głos nie powstał za nim.

Szwecya.

Sztokholm, 19. grudnia. Król wyjechał 18. b. m. z powrotem z Chrystyanii do Sztokholmu.

Do centralnego komitetu reformy w Sztokholmie nadeszło dotąd 13.000 podpisów za zupełną reformą konstytucyi szwedzkiej.

Rosya.

(Mianowanie. Ulgi żydom w służbie wojskowej.)

Petersburg, 16. grudnia. Baron Korff mianowany jest przełożonym drugiej sekcyi cesarskiej kancelaryi, a w miejsce br. Korff znanego także jako literata, mianowany jest pan Delianow kuratorem biblioteki cesarskiej.

— Dotychczas można było żydom w służbie wojskowej tylko wyjątkowo dostąpić stopnia podoficera. Następowało to tylko za odznaczenie się w bitwie i za zasięgniętem osobnem pozwoleniem Cesarza. Według zaprowadzonej teraz zmiany może także szeregowiec obrządku Mojżeszowego tak samo, jak każdy inny zostać podoficerem, ale posunięcie na oficera zostaje mu jak przedtem zamknięte. Natomiast taki podoficer, gdy złoży egzamin na oficera, ma używać wszelkich korzyści, jakie nadaje prawo podoficerom, którzy nie przyjmują posunięcia na oficerów.

Grecya.

(Traktat handlowy z Persyą.)

Ateny, 14. grudnia. Izba potwierdziła traktat handlowy Grecyi z Persyą. Grecya uzyskuje tym traktatem równe prawa z wszystkiemi państwami europejskiemi, które dotąd zawarły lub zawrą jeszcze traktat handlowy z Persyą.

Montenegro.

(Wypadki wojenne.)

Donau Ztg. podaje następujące doniesienia o wypadkach w Czernogórze i nad jej granicami. Dn. 3. b. m. niedaleko Spuzza przyszło między Turkami a Montenegrynami do starcia, w którem obie strony poniosły straty w poległych i rannych. Korpusa ochotników, które z Scutari wysłano na obronę Scestani (pod Antivari) wróciły dla braku żywności i innych zapasów. Na ich miejsce wysłano kilku set Baszybożuków. Chociaż w tych dniach ostatnich Montenegryni nie uskuteczniii żadnego nowego napadu, mówią jednak, że w Bieka gotują się do nowej wyprawy, a do Krimize nadeszły cztery statki z uzbrojonymi. Reszyd Basza, jeneralny gubernator Skutari, wydał d. 10. b. m. okólnik do uwierzytelnionych konzulów głównych mocarstw, w którym wylicza rabunki, napady i najścia granicy ze strony Montenegrynów.

Dnia 23. b. m. wieczorem nadszedł z Bukaresztu telegram następujący:

Miasto jest oświetlone. Książę doniósł drogą telegraficzną o unii. Zgromadzenia prawodawcze zwołane na 24. stycznia do Bukaresztu. Izba jednogłośnie uchwaliła adres dziękczynny.

Turcya.

(Doniesienia z nad granic tureckich. — Wiadomości bieżące.)

Najnowsze doniesienia *Donau Ztg.* z nad granicy tureckiej sięgają do połowy bieżącego miesiąca. Derwisz Basza otrzymał polecenie sprowadzić do Niksic 1000 juków żywności, i rozdzielić je między tamtejszych mieszkańców, którzy w skutek ciągłych zajść z powstańcami i Montenegrynami, wielkie straty ponosić muszą, a zarazem tworzą część garnizonu. Karawanę tę przez znany wąwóz Duga 14 batalionów prowadzić będzie. Jest oczekiwany korpus 2100 górali albańskich, szczególnie uzdolnionych do prowadzenia wojny w górach. Omer Basza ma zamiar urządzić kolumny ruchome, aby położyć tamę rabunkom insurgentów. Kolumny te będą składać się każda z jednej kompanii strzelców, 50 Albanów i 50 Baszybożuków. Omer Basza miał także powziąć zamiar, nową proklamacyą zawezwać powstańców, aby złych doradźców nie słuchali, i do posłuszeństwa wrócili. Rząd turecki ustąpił Chrześcianom w Bosnii wiele ziemi skarbowej, podobne koncesye mają także nastąpić w Hercogowinie. Do Kleku przybyły dwa parowce tureckie i przywiozły zapasy żywności, mundury i inne rzeczy wojskowe. Nadeszła także przesyłka 2,500.000 piastrów, druga taka sama ma niebawem nastąpić. Jeden z powyższych parowców zostawił 5,000.000 piastrów w Antivari.

Nie ma żadnej pewności, by Jussuf Karam miał przyjechać do Paryża, gdyż zawsze jeszcze zostaje w tajnem więzienin. Podług dalszych wiadomości z Konstantynopola wzbrania się Fuad Basza przyjąć ofiarowaną sobie posadę wielkiego wezyra, utrzymując, że teraźniejszy stan rzeczy jest zanadto niebezpieczny.

Azya.

(Poczta zamorska.)

Kalkuta. 8. listopada. *H. B. H.* donosi, że lord Canning jeneralny gubernator, przybył 29. z. m. do Allahabad, a dnia 1go wręczał uroczyście order gwiazdy wschodnio-indyjskiej, udzielony Sciudiahowi, Maharadschy z Puttiata, Begumia (księżnej) Bhopal, i Nabohowi z Rampur. Wczoraj lord Canning miał zamiar opuścić Allahabad, i udać się do Lacknau, na przyjęcie Talukdarów z Audh. Zdaje się, że przy tej sposobności nadmieni publicznie o dzieciobójstwach w Audh. W prowincyach północno-zachodnich deszcze padają nieustannie; wszyscy lękają się nadmiaru wody.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Raguza, 28. grudnia. Przed kilką dniami wpadło 60 insurgentów do miasteczko Stepny, którego ludność jest przeważnie turecka. Po krótkim oporze musieli Turcy uciekać tracąc 5 poległych, 3 rannych i 2 jeńców, a powstańcy zrabowali miasteczko i podpalili sześć domów, gdzie miało zginąć kilkoro ludzi.

Nowy Jork, 14. grudnia. Tutejsze dzienniki wykładają wiadomości z Europy tak, że Anglia niezakłóci pokoju. *Herald* sądzi, że wojna byłaby zgubną dla Anglii. — Lincoln wzbrania się przedłożyć kongresowi korespondencyi względem europejskiej interwencyi w Mexyku. — Obiega pogłoska, że w Charlestonie powstał wielki pożar z podpalenia. — W Kentucky oczekują bitwy.

Londyn, 25. grudnia. *Times* przedstawia trudności pośrednictwa między Anglią i Ameryką i dowodzi, że niepodobna byłoby wystąpić z pośrednictwem ani Francyi, ani Austryi ani Rosyi.

Paryż, 27. grudnia. Prusy zrobiły nowe propozycye względem traktatu handlowego. Leclerque pozostał w Berlinie, dopokąd nie nadejdzie odpowiedź rządu francuskiego.

Turyn, 25. grudnia. Wstępny artykuł w *Opinione* gani program Ponzy di San Martina, dowodząc, że sprzeciwia się zupełnie programowi panującemu. Na konferencyi z Ricasolim miał Ponza obstawać przytem, by uzbrojenie nie przeprowadzać tak skwapliwie; mówił, że potrzeba powściągnąć manię działania, która owładnęła teraz Włochy, i wejść w stan normalny, który mógłby jedynie zrestaurować finanse kraju.

Bruxela, 26. grudnia. Dzisiejsza *Indep. Belge* donosi, że wydany został rozkaz, skoncentrować francuską eskadrę w zachodniej Ameryce pod rozkazami Reynauda przed 30. grudnia w porcie nowojorskim.

Bruxela, 27. grudnia. Podług *Independance* zmyślone są wszelkie pogłoski co do zaślubin Króla portugalskiego. Wystawa londyńska otwartą będzie pomimo zgonu księcia Alberta z dniem 1. maja 1862.

Lizbona, 26. grudnia. Pod pozorem, że potrzeba zmienić rezydencyę Króla powstały zaburzenia, które jednak uśmierzyły się w nocy. Słabość Infanta Dom Joao (księcia Beja) przybrała bardzo niebezpieczny charakter. Król przeniósł się na mieszkanie do Caxias.

Konstantynopol, 21. grudnia. Fuad Basza przyjechał tu wczoraj; wojska w Syryi oddane zostały tymczasowo pod komendę Halim Baszy. Równocześnie sprowadzony został do Stambułu Józef Karam. Riza Basza otrzymał pozwolenie pozostać w Smyrnie do wiosny. Patryarcha grecki ma wkrótce ustąpić.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 28. grudnia.

Hotel europejski: PP. Romanenko Paweł, ces. ros. radca tyt., z Rosyi. — Hr. Stadnicki Zygm., kanonik, z Husakowa. — Hr. Tarnowski Tadeusz, z Horochowa.

Hotel angielski: Pietrzycki Felix, z Błazowa. — Torosiewicz Michał, z Pełtwy. — Jędrzejewicz Edw., z Dylębówki.

Pod koleją żelazną: Trzeciak Józef, z Rakowiec. — Hr. Dzieduszycki Wen., z Siemiakowiec.

Dnia 29. grudnia.

Hotel rosyjski: PP. Urbański Rud., z Dobrosina. — Zawadzki Brodzicz Michał, z Podola rosyjs. — Białobrzyski Stan., z Dziedzilowa. — Chojecki Stan., z Fołżanki.

Hotel europejski: Swiejkowski Fort., z Podola rosyjs. — Mrozowiecki z Odessy.

Hotel angielski: Fräger Teodor, nadlekarz pruski, z Prus. — Joonga Adam, z Miękisza.

Zajazd Leszczyńskiego: Katyński Stan., z Gradowiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 28. grudnia.

PP. Romanenko Paweł, ces. ros. radca tyt., do Paryża. — Pienczakowski Józef, do Wybranówki. — Kaczyński Piotr, do Rosyi. — Wiśniewski Hen., do Dobrzan. — Oczoszalski Szcz., do Hrusiatyna. — Szeliski Kaz., do Chodaczkowa. — Wasilewski Tad., do Sienkowa. — Lewartowski Alex., do Haczewa. — Dylewski Mar., do Rolowa. — Ujejski Zdz., do Wasylkowiec. — Bernatowicz Lud., na Podole rosyj. — Gaszyński Fran., do Caszowa. — Zaremba Kaz., do Rosyi. — Mrozowiecki Jan.

Dnia 29. grudnia.

P. Waligórski Win., do Przedzielnicy.

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej na dochód pana Nowakowskiego (syna) po raz pierwszy: „**Starosta Wieluński**,“ dramat w pięciu aktach z prologiem.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 26. i 27. grudnia 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	'''					
7. god. zrana	331.05	− 2 0	91.6	połud.-zach.	sł	pochmurno
2. god. po poł.	330.80	− 0.4	83.4	„	„	„
10. god. wiecz.	330.46	− 3.9	83.6	zachodni	„	„
	'''					
7. god. zrana	330.49	− 6.8	93.3	zachodni	sł.	mgła
2. god. po poł.	331.08	− 3.4	94.5	„	„	„
10. god. wiecz.	332.40	− 3.5	90.3	„	m.	pochmurno

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 28 grudnia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 81 55. Metaliki po 5% za 100 zł. 66.15; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.— ; Wegier — —. Galicyi —.— ; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 750.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 177.50; niższo-austr. towarzystwa eskontowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 141.40. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.68. dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 139 75.

Kurs lwowski.

Dnia 28. grudnia.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	57	6	63
Dukat cesarski	„ „	6	61	6	68
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	40	11	55
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	17	2	20
Talar pruski	„ „	2	11	2	13
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	78	25	78	88
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	82	25	82	88
Akcye gal. kol. żelaz Karola Ludwika	bez kuponów	166	50	169	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	66	—	68	75
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	81	—	82	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 27 grudnia.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	62 40	62.50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	82 20	82 30
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	81.60	81.70
Z r. 1851, ser. B. po 5%	— —	—.—
Metaliki po 5%	66.40	66 50
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	— —	—.—
dtto. „ 4½%	58 75	59.—
dtto. „ 4%	52.50	52 75
dtto. „ 3%	39 —	39.50
dtto. „ 2½%	33.—	35 —
dtto. „ 1%	13 25	13.50
Przez. do wylos. z r. 1839	121.25	121.75
„ 1854	86.75	87.-
„ 1860	82.—	82 10
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł.	88 50	88.75
Renty Como p. 42 lir. aus.	17 80	18.-
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	64 —	64 50
„ 4½%	58 —	58 50
„ 4%	51.—	52 —
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	45 50	46.—
„ 3%	—.—	46.—
„ 2½%	43 50	44.50
„ 2¼%	— —	39.—
„ 2%	33 50	34.50
„ 1¾%	—.—	30.10
dtto. z procent za granicą „ 5%	64.—	64 50
„ 4½%	58 —	58.50
„ 4%	51.—	52.—
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	88 50	89 50
Wyż. Aust. i Salb.	88.-	88 50
Czech	89.25	89.75
Morawii	87 50	88 —
Szląska	86.50	87 —
Styryi	88.—	88.50
Tyrolu	96.—	97.—
Kar., Krainy. i Wyb.	86 50	87 50
Węgier	67.50	68 —
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.: Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	70.50	71.—
Galicyi	66.50	66 75
Siedmiogr. i Bukow.	65 20	65.60
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	—.—
Wen. pożyczka z r. 1859	95.—	—.—
Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy po 5%	64.—	64 50
„ 4%	51.—	52.—
„ 3½%	45 50	46.—
„ 3%	38.—	38.50
„ 2½%	32.—	32.50
„ 2%	25.—	25.50
„ 1¾%	21.50	22.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	16.—	17.—
„ 2½% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2¼% za 100 zł.	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł.	11.—	12.—
„ 1¾% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	750 —	751 —
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	177 80	178.—
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	597 —	599 —
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	2098.	2100.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	276.50	277.50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	151 50	152 —
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	120.50	120.75
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 160 zł. (80%)	261 —	262.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 160 zł. (80%)	167 25	167.75
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	23.—	25.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	73.—	75.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł m. k.	700.—	720.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	140.50	141.50
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	135.—	136 50
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	418.—	420.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	197.—	199.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	398.—	400.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	387 —	395.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.—	190.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	102 60	102 75
10 „ 5%	96 —	96 50
przeznacz. do los. po 5%	88 75	89 25
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	100 —
przez. do los. po 5%	84 60	84 80
Gal. Tow kred. po 4%	78.—	78.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96 75	97.—
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	101 75	102 —
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	143.25	143 75
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	96.—	97.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	137.75	138 25
Kol. Gloggn. za 100 zł.	80.50	81.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.75	96.—
Lloyda za 100 zł.	85.50	88.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	122 90	123 —
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	96 25	96.75
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	122.—	123.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	35.—	35.50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	98.—	99 —
Salma „ 40 „ „	38.—	38 25
Palfiego „ 40 „ „	37.25	37.75
Clarego „ 40 „ „	34 25	34 75
St. Genois „ 40 „ „	37.50	37 75
Windischgrätza 20 zł. „	20.50	21 —
Waldsteina 20 „ „	22.25	22 75
Keglevicha 10 „ „	15.25	15 50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	118.75	118 90
Augsburg za 100 zł. w. p.-n	119 25	119 50
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n	119 50	119 75
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	105 15	105 30
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	140 80	141 —
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	55.35	55 40
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	55.60	55.65
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	6.67½	6.68
dtto. pełnej wagi	6 67	6.67½
Korona	19.35	19.40
20frankówka	11.26	11.27
Rosyjski impery.	11.54	11.56
Talar związkowy	2.10½	2.11
Srebro	139.50	139.75
Kurs korony w k. kasach	13 zł. 50 c.	

KRONIKA.

(Książeczka pocztowa.) Wyszła temi dniami we Lwowie bardzo pożyteczna podręczna książeczka pocztowa, którą słusznie zalecić można każdemu kto potrzebuje pewnych dat i objaśnień pod względem komunikacyi wszelkiego rodzaju. Praktyczną jej wartość wskaże najlepiej spis zawartych w niej przedmiotów, który w całości tu podajemy: 1) Przegląd odchodzących poczt ze Lwowa. 2) Przegląd przychodzących poczt do Lwowa. 3) Pociągi kolei żelaznej z Krakowa do Lwowa. 4) Taryfa opłaty od osób na kolei żelaznej 5) Dodatki (ażya) na kolei galicyjskiej. 6) Warszawsko-wiedeńska taryfa drogi żelaznej. 7) Warszawsko-wiedeński wykaz odległości pomiędzy stacyami 8) Warszawsko-wiedeńska taryfa do poboru opłat od osób. 9) Taryfa dla jadących wozem pocztowym. 10) Odległość miast od Lwowa. 11) Listy umyślno-posłańcowe. 12) Sprzedaż kowert i znaczków listowych. 13) Taryfa opłaty listów w Galicyi. 14) O telegraficznych depeszach. 15) Przegląd należytości za depesze telegraficzne 16) Regulamin tax jazdy dla fiakrów we Lwowie. 17) Jazda omnibusami we Lwowie.

(Regulacya rzeki Odry.) Stowarzyszenie kupców wrocławskich podało obecnie ministrowi pruskiemu handlu petycyę w przedmiocie uregulowania rzeki Odry. Do petycyi dołączone są rozmaite w tym względzie projekta, uznane za praktyczne przez izbę handlową wrocławską i poparte planami techników, podług których koszta zwężenia koryta Odry, począwszy od Cosel w dół rzeki, wyniosą najwyżej 5 milionów talarów. W ten sposób Odra stałaby się spławną w każdej porze lata dla statków z ładunkiem 2000 cetnarów. Zyskałby na tem głównie górno-szląski przemysł górniczy i hutniczy, nie będący w stanie, dla braku tanich dróg komunikacyjnych, wytrzymać konkurencyi z takimże przemysłem angielskim. Lecz nietylko prowincyi szląskiej, lecz i innym częściom monarchii pruskiej, uregulowanie koryta Odry, przyniosłoby nieocenione korzyści. Spodziewać się należy, że kwestya ta roztrząsaną będzie na przyszłych posiedzeniach izb pruskich.

(Doki liwerpolskie), lubo już teraz są większe niż londyńskie, i w ogóle nie mają równych sobie w całem kraju, okazały się przecież niedostatecznemi, i mają być znacznie rozszerzone. W tym zamiarze będzie przynależne towarzystwo akcyonaryuszów upraszać parlament, by dozwolił mu powiększyć swój kapitał o milion szterlingów.

(Wezuwiusz.) Smutne wybuchu Wezuwiusza opisują wypadki. Dwie trzecie części miasta Torre del Greco zapadły się. Najpiękniejsze pałace leżą w gruzach. Kościół parafialny przedstawia zwaliska. Studnie powysychały. Ze szczelin ziemi wznoszą się sinawe płomyki i wyziewy siarczane. Morze ustąpiło trzy metry wzdłuż wybrzeża; woda wre jakby kipiała. Zjawisko to nabawia pobliskie miejsca wielkiego strachu; obawiają się deszczu z kipiącej wody. Dnia 16go b. m. wyrzucał Wezuwiusz grube chmury popiołu.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.